АЗӘРБАЈЧАН КП МК-да

НИЗАМИ КӘНЧӘВИНИН АНАДАН ОЛМАСЫНЫН 850 ИЛЛИЈИ ЊАГГЫНДА

АЗӘРБАЈЧАН КП МК НИЗАМИ КӘНЧӘВИНИН АНАДАН ОЛМАСЫНЫН 850 ИЛЛИЈИ ЊАГГЫНДА ГӘРАР ГӘБУЛ ЕТМИШДИР

Гәрарда дејилир:

1991-чи илдә дүнја әдәбиҹјатынын классики, даһи Азәрбајҹан шаири вә мүтәфәккири Низами Кәнҹәвинин (1141—1209) анадан олмасынын 850 или тамам олур.

Низаминин јарадычылығы бәшәр мәдәниҹјәтинин вә фәлсәфи фикрinin инкишафында чох бөјүк рол ојнамышдыр. Онун мәшһур «Хәмсә»си — «Сирләр хәзинәси», «Хосров вә Ширин», «Лејли вә Мәчнун», «Једди көзәл» вә «Искәндернамә» әсәрләри өзүнүн һәм фикир нәһәнклијинә, һәм дә камил бәдии тәчәссүмүнә көрә дүнја әдәбиҹјатында әвәзсиз һадисәдир. Мүхтәлиф халгларын вә заманларын беш јүздән чох шаири Низами дүһасындан гидаланмыш, өз әсәрләриндә онун мөвзуларындан, сүжетләриндән, әдәби үсулларындан кениш истифадә етмиш, өз «Хәмсә»ләрини јаратмышлар. Шәргин классикләри олан Нәван, Чами, Дөһләви вә бир чох башгалары Низами поезија мәктәбинә мәнсуб олмалары илә фәхр едирдиләр.

Шаирин өлмәз әсәрләри дүнјанын ән ири китабханаларында вә музеҹләриндә сахланыр, ССРИ-нин вә хариҹи өлкәләрин бир чох халгларынын дилләринә тәрҹүмә едилмишдир. Даһи шаир вә мүтәфәккирин ирсинин өјрәнилмәси просесиндә елмин хүсуси бир саһәси — низамишүнаслыг јаранмышдыр.

Низами Кәнҹәвинин өз маһиҹјәтинә вә фәлсәфи мәзмунуна көрә интибаһ характери дашыјан јарадычылығы парлаг һуманизм, садә инсанын — әмәкчи, гуручу, јарадычы инсанын мә'нәви зәнкинлијинә вә әхлаги көзәллијинә пәрестиш һиссi илә ашыланмышдыр. Низаминин башга халгларa дәрин һөрмәт һиссi илә јанашмасы онун поезијасынын сәчиҹәви хүсусиҹјәтидир.

Совет һөкүмиҹјәти илләриндә шаирин әдәби ирсинин кениш јајылмасы вә хатирәсинин әбадиләшдирилмәси саһәсиндә бөјүк иш көрүлмүшдүр. Онун әсәрләри вә поемаларынын тәнгиди мәтни абунә гајдасында вә күтләви тиражла нәшр едилмишдир. Низами мөвзусунда поезија, нәср, драматурки ја, кинематографија, мусиги вә тәсвири сәнәт әсәрләри јарадылмыш, шаирә абидәләр гојулмушдур. Республикада күчәләрә, мејданлара, музеҹләрә, мәдәниҹјәт евләринә, совхозлара, метро стансијасына, дәниз көмисинә вә Бакы шәһәринин рајонларындан бириня шаирин ады верилмишдир.

ССРИ Малиҹјә Назирлији вә ССРИ Дөвләт Банкы Низамиҹә нәср олунмуш хатирә сикkәләрини тәдавүлә бурахачагдыр. ЈУНЕСКО чөрчивәсиндә даһи шаирин јубилејинин кечирилмәси үчүн лазыми тәдбирләр көрүлүр.

Азәрбајҹан КП МК **гәрара алыр:**

1991-чи илдә даһи Азәрбајҹан шаири вә мүтәфәккири Низами Кәнҹәвинин анадан олмасынын 850 иллијини кечирмәк барәдә республика Јазычылар Иттифагынын вә Елмләр Академијасынын тәклифи гәбул едилсин.

Низами Кәнҹәвинин анадан олмасынын 850 иллијинә һазырлыг вә онун кечирилмәси үчүн А. Н. Мүтәллибовдан (сәдр), Һ. Ә. Һәсәновдан, Е. М. Гафаровадан (сәдрин мүавинләри), Н. С. Ибраһимовдан (мәс'ул катиб) вә республиканын көркәмли мәдәниҹјәт вә елм хадимләриндән ибарәт тәшкилат комитәси јарадылмышдыр.

Республика Јазычылар Иттифагына, Елмләр Академијасына вә Мәдәниҹјәт Назирлијинә тапшырылмышдыр:

1991-чи илин сентјабр-октјабр ајларында Нахчыван МССР-дә, Азәрбајҹан ССР-ин Дағлыг Гарабағ Мухтар Вилајәтиндә, Сумгајытда, Әли Бајрамлыда, Ләнкәранда, Бәрдәдә габагчыл инчәсәнәт коллективләриниң вә көркәмли мәдәниҹјәт хадимләриниң иштиракы илә әдәби-бәдии кечәләр тәшкил етсинләр;

1991-чи илин октјабрында Бакы вә Кәнчә шәһәрләриндә шаирин анадан олмасынын 850 иллијинә һәср олунмуш тәнтәнәли кечәләр кечирсинләр, Москвадан, Ленинграддан, мүттәфиг республикалардан вә хариҹи өлкәләрдән гонаглар дә'вәт етсинләр.

Низами Кәнҹәвинин анадан олмасынын 850 иллији илә әлагәдар Үмуминтифаг јубилеј комиссијасынын јарадылмасы, Москвада вә Ленинградда тәнтәнәли кечәләр кечирилмәси һаггында ССРИ Јазычылар Иттифагына, ССРИ Елмләр Академијасына вә ССРИ Мәдәниҹјәт Назирлијинә тәклиф версинләр;

ССРИ Јазычылар Иттифагы вә ССРИ ЕА-нын Шәргшүнаслыг Институту илә бирликдә Низами Кәнҹәвинин јарадычылығына һәср олунмуш бејнәлхалг елми симпозиум вә Үмуминтифаг елми конфрансы кечирсинләр;

Низами Кәнҹәви адына Азәрбајҹан әдәбиҹјаты музеји республика Рәссамлар Иттифагы илә бирликдә шаирин јашадығы дөврү, онун һәјат вә јарадычылығыны, дүнја мәдәниҹјәтиндә, ССРИ халглары әдәбиҹјатында, Азәрбајҹанын тәсвири сәнәтиндә тутдуғу јери әкс етдирән даими вә сәјјар јубилеј сәркиләри һазырласын.

Нәзәрә алынсын ки, 1991-чи илдә Москвада дүнја мәдәниҹјәтинин көркәмли хадими, даһи Азәрбајҹан шаири вә мүтәфәккири Низами Кәнҹәвинин абидәсинин гојулмасы һаггында Азәрбајҹан ССР-ин тәклифини Москва Советинин Ичраиҹә Комитәси мүдафиә етмишдир. Бунунла әлагәдар Мәдәниҹјәт Назирлијинә, республика Рәссамлар Иттифагына вә Ме'марлар Иттифагына тапшырылмышдыр ки, Низами Кәнҹәвинин Москва шәһәриндә гојуласы абидәси үчүн мүнсифләр һеј'әти јаратсынлар, Үмуминтифаг мүсабигәсинин әсаснамәсини һазырласынлар вә е'лан етсинләр.

Республика Дөвләт Мәтбуат Комитәси, Елмләр Академијасы вә Јазычылар Иттифагы мүттәфиг республикаларын вә хариҹи өлкәләрин көркәмли тәрҹүмәчиләрини чәлб едәрәк јубилеј үчүн шаирин әсәрләринин вә онун јарадычылығына һәср олунмуш ашағыдакы китабларын јүксәк полиграфик сәвиҹјәдә бурахылышыны тә'мин етсинләр:

— Низами Кәнҹәви. «Хәмсә». Азәрбајҹан, рус вә инкилис дилләриндә. Бирчилдлик;

— Низами Кәнҹәви. «Хәмсә» (әлјазмасынын факсимиле нәшри);

— Низами Кәнҹәви. Лирика (сувенир нәшри). Азәрбајҹан (о чүмләдән латын вә әрәб әлифбасы илә), рус, инкилис, алман, франсыз, әрәб, фарс вә түрк дилләриндә;

— Низами Кәнҹәви. «Сирләр хәзинәси». Азәрбајҹан вә рус дилләриндә тәрҹүмәләр вә шәрһләрлә бирликдә тәнгиди мәтн (шаирин вәфатындан 35 ил сонра үзүндән көчүрүлмүш әлјазмасы әсасында);

— Низами Кәнҹәви. Азәрбајҹан, рус вә инкилис дилләриндә аннотасијалы, иллүстрасијалы библиографик нәшр;

— Низами Кәнҹәви. Һәјаты, дөврү, јарадычылығы. (Р. Өлијевин рус дилиндә монографијасы);

— Низами Кәнҹәви. Елми-күтләви китабча. Азәрбајҹан, рус, инкилис, алман, франсыз, әрәб, фарс вә түрк дилләриндә;

— шаирә һәср олунмуш елми симпозиумларын материаллары (1987-чи вә 1990-чы илләр);

— Азәрбајҹан, совет вә хариҹи өлкәләрин низамишүнас тәдгигатчыларынын китаблары;

— «Низами Кәнҹәви дөврүнүн абидәләри» (тәкрар нәшр);

— буклетләр (Низами Кәнҹәви адына Азәрбајҹан әдәбиҹјаты музеjинин материаллары әсасында);

— шаирә һәср олунмуш плакатлар, төгдимләр вә дикәр чап мәһсуллары.

Бакы вә Кәнчә шәһәр ичраиҹә комитәләри республика Мәдәниҹјәт Назирлији, Елмләр Академијасы, Ме'марлар Иттифагы вә Рәссамлар Иттифагы илә бирликдә шаирин јубилеј тәнтәнәләринә гәдәр Бакы шәһәриндә Низами адына Азәрбајҹан әдәбиҹјаты музеји бинасынын вә Кәнчә шәһәриндә Низами Кәнҹәви мавзолејинин реконструксијасыны башa чатдырсынлар.

Республика Дөвләт Аграр-Сәнаје Комитәси, Јүнкүл вә јерли сәнаје назирликләри шаирин јубилеји үчүн сувенирләр һазырлајыб бурахсынлар.

Республика Рабитә Назирлији Низами Кәнҹәвинин јубилеји үчүн үстүндә онун шәкли олан марка вә зәрфләр бурахылышыны тә'мин етсинләр.

Республика Мәдәниҹјәт Назирлији, Дөвләттелерадио Комитәси вә Ч. Чаббарлы адына «Азәрбајҹанфилм» киностудијасы Низами Кәнҹәвинин әсәрләринин мотивләри әсасында чохсеријалы бәдии телевизија филми чәксинләр.

Республика Халг Тәһсили Назирлији елми конфрансlар тәшкил етсин, ән јахшы тәләбә ишләри үчүн мүсабигәләр, тәдрис мүәссисәләриндә Низами гираәтләри кечирсин.

Республика Мәдәниҹјәт Назирлији, Театр Хадимләри Иттифагы, Бәстәкарлар вә Мусигишүнаслар Иттифагы, Мусиги Чәмиҹјәти Низами мөвзусунда јени мусиги вә тамаша әсәрләринин јарадылмасы үчүн мүсабигәләр кечирсинләр.

Республика Мәдәниҹјәт Назирлијинә тапшырылмышдыр:

Низами Кәнҹәвинин һәјат вә јарадычылығына һәср олунмуш пјесләрин тамашаја гојулмасыны тәшкил етсин;

көркәмли сәнәт усталарынын ифасында Низами Кәнҹәвинин сөзләринә бәстәләнән романслар јазылмыш валларын, шаирин 850 иллијинә һәср олунмуш јубилеј медалынын вә нишанынын бурахылышыны тә'мин етсин.

Азәрбајҹан ССР ЕА-нын Низами адына Әдәбиҹјат Институту, республика «Гајғы» Чәмиҹјәти вә Низами адына Азәрбајҹан әдәбиҹјаты музеји јанында «Низами лекторијасы» республиканын шәһәр вә рајонларында низамишүнас алимләрин, әдәбиҹјатшүнасларын мүһазирәләрини, көрүшләрини вә чыхышларыны тәшкил етсинләр.

Азәрбајҹанын Хариҹи Өлкәләрлә Достлуг вә Мәдәни Әлагәләр Чәмиҹјәти, Хариҹдә Јашајан Һәмвәтәнләрлә Мәдәни Әлагәләр Чәмиҹјәти — «Вәтән» Чәмиҹјәти, Азәрбајҹан Мәдәниҹјәт фонду Низами Кәнчәви ирсинин кениш јајылмасы үчүн мүвафиг тәдбирләр көрсүнләр.

Дөвләттелерадио Комитәси, Азәринформ, республика вә кәнчләр гәзетләринин, әдәби-бәдии вә елми нәшрләрин редаксијалары Низами Кәнҹәвинин анадан олмасынын 850 иллијинә назырлыгын кедишини вә онун кечирилмәсини кениш ишыгландырсынлар, даһи шаирин һәјат вә јарадычылығына һәср олунмуш материаллар нәшрини вә верилишләр тәшкил етсинләр.